12. HADİS

HAYRA ÖNCÜLÜK

عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ الْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

« مَنْ دَلَّ عَلَى خَيْرٍ فَلَهُ مِثْلُ أَجْرِ فَاعِلِهِ ».

Hadisin Türkçesi

Ensardan İbni Mes'ûd radıyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

"Bir iyiliğe öncülük eden kimseye o iyiliği yapanın ecri gibi sevap vardır."[12]

Açıklamalar

Bir adam Nebî sallallahu aleyhi ve selleme gelerek:

– Benim hayvanım helâk oldu, bana bineceğim bir hayvan ver, dedi. Peygamber Efendimiz:

"Bende de yoktur." dedi. Orada bulunan bir adam:

12 Riyâzü's-Sâlihîn, Hadis No: 175 (Müslim, İmâre 133. Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, Edeb 115; Tirmizî, İlim 14)

Açıklamalar

– Ey Allah'ın Resûlü! Ben, kendisine binek hayvanı verecek bir kimseyi gösteririm, dedi. Bunun üzerine Peygamberimiz bu hadisi söyledi.

Hadis, hayra öncülük yapmanın, hayır yapana ve hayır yapılmaya layık olana yardımda bulunmanın faziletini ifade eder. Çünkü hayra, iyiliğe delâlet etmek de bir hayırdır. Hayır yapana ecir ve sevap verildiği gibi, o hayrın yolunu gösterene de sevap verilir. Çünkü her insan bizzat kendisi hayır yapmaya güç yetiremeyebilir. Bundan elde edilen sevabın mutlaka eşit olması da gerekmez. Hayra öncülük ve delâlet, sözle, işle, işaretle veya yazmak suretiyle olabilir. Delâlet edene ecir verilmesi, hayır ve iyilik yapanın ecir ve sevabından da hiç bir şey eksiltmez.

Özellikle günümüzde hayır ve iyilik yapılması gereken birçok kişi, birçok İslami ve sosyal yardım kuruluşları vardır. Aynı şekilde, hayır yapmak isteyen ve lâyık olanı arayan hayırseverler de bulunmaktadır. Bunlara öncülük ve aracılık yapmak, Müslümanların görevleri olmalıdır. Özellikle büyük yerleşim birimlerinde, bunu organize eden hayır kurumları ve vakıfların bulunması kaçınılmaz hale gelmiştir. Bu kurumları samimiyetle yaşatmak ve toplumun hizmetinde kullanmak, küçümsenmeyecek hayırlardandır.

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Hayra öncülük yapmak, hayrı işlemek gibi sevaptır.
2. Hayra öncülük sözle, işle, işaret ve yazı ile olabilir.
3. Hayra öncülük yapana verilen ecir ve sevap, hayır yapanın ecir ve sevabından hiçbir şey eksiltmez.
4. Hayra yönelik teşkilatlanma, günümüzün vazgeçilemeyecek zaruretlerinden biridir.